

การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก Development of a set of Group Activities to Develop a Growth Mindset for Elementary School Students in Nakhonnayok Province

กอบแก้ว บุญบุตร
Kobkaew Boonboot

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220
Counseling Psychology and Guidance, College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, 10220

Corresponding author, e-mail: kobkaew.b@pnru.ac.th

(Received: Jun 30, 2021; Revised: Sep 9, 2021; Accepted: Sep 13, 2021)

บทคัดย่อ

กรอบความคิดเติบโตส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากทุกสถานการณ์และนำมาพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย แสวงหาโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่เสมอ จึงวิจัยเชิงทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก 2) ศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 50 คน กลุ่มทดลอง 50 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต และแบบวัดกรอบความคิดเติบโต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที มีค่า IOC = 0.70 2) นักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต มีคะแนนกรอบความคิดเติบโตสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มภายหลังสิ้นสุดการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตมีคะแนนกรอบความคิดเติบโตภายหลังสิ้นสุดการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งชุดกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนากรอบความคิดเติบโตนักเรียนระดับประถมศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้

คำสำคัญ : กรอบความคิดเติบโต กิจกรรมกลุ่ม นักเรียนประถมศึกษา

Abstract

Growth mindset enable students learn from every situation and develop themselves to achieve their goals and always learn the new things. The purposes of this experimental research study were to: 1) develop the group activities for developing elementary students' growth mindset at Nakhonnayok Province 2) study the effectiveness of the group activities for elementary students' growth mindset. The sample was 100 elementary students in Nakhonnayok Province using simple random technique. The control and experimental group were randomly assigned with 50 students in each group. Data was collected using the Growth Mindset test, and the behavior for change in growth mindset test. The data were analyzed through mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.), and t-test statistics. The research results were as follows: 1) The group activities consisted of 3 stages: Initial stage, working stage, and concluding stage with 12 times and each activity was 90 minutes. The Index of item-objective congruence (IOC) was 0.70 2) The students in experiment group gain significantly higher scores than students in control group at .05 level. Moreover, it was also found that students in experiment group had significantly higher scores after implementing the group activities at .05 significant level. The group activities could develop the change in elementary students' growth mindset.

Keywords: Growth mindset, Group activities, Primary school students

บทนำ

กรอบความคิด (Mindset) เป็นความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานของตัวเอง เช่น ความฉลาด ความสามารถ พิเศษ หรือบุคลิกภาพ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ กรอบความคิดจำกัด (Fixed mindset) เชื่อว่าคุณลักษณะพื้นฐานของตนเองเป็นสิ่งที่คงที่ตายตัว ถูกกำหนดมาตั้งแต่เกิดเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งแตกต่างกับกรอบความคิดเติบโต (Growth mindset) กรอบความคิดเติบโตเชื่อว่าเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ตลอดชีวิต อดทนไม่ย่อท้อกับอุปสรรค หรือความยากลำบาก ให้ความสำคัญกับกระบวนการและการเรียนรู้มากกว่าผลสำเร็จ อีกทั้งกรอบความคิดเป็นกลยุทธ์ในการเรียนรู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสำเร็จได้ (Dweck, 2006) ทั้งนี้เกิดจากแรงบันดาลใจ ความสามารถในการท้าทาย อุปสรรคที่ต้องเผชิญ และความพยายามที่จะรับรู้หรือต่อสู้ในปัญหาต่าง ๆ สามารถพัฒนาจากกรอบความคิดที่จำกัดที่มีทั้งในเด็กที่มีความฉลาดและไม่ฉลาดให้เป็นกรอบความคิดแบบเติบโตได้ ดังนั้นรูปแบบของกรอบความคิดเติบโตจึงมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาตนเอง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมในที่สุด มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่แสดงให้เห็นว่าสมองของมนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ ซึ่งเป็นการสนับสนุนแนวคิดกรอบความคิดแบบเติบโต การทดลองของ (Dweck, 2007) และคนอื่น ๆ ส่งผลในวงกว้างต่อการจัดระบบการเรียนการสอนทั้งในอังกฤษ อเมริกา ญี่ปุ่น กรอบความคิดส่งผลต่อวิถีคิด การกระทำและวิถีชีวิตของคน

การปลูกฝังกรอบความคิดเติบโตให้กับเด็ก จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนและมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูงเพราะเชื่อว่าความสามารถสร้างได้จึงตั้งใจเรียนรู้เต็มที่ เมื่อเจออุปสรรคเด็กจะตีความว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้ การสร้างกรอบความคิดเติบโตทำได้โดย ครูและผู้ปกครองเป็นตัวอย่างของการมีกรอบความคิดเติบโต ไม่ย่อท้อต่อปัญหา รักที่จะเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก เชื่อว่าเด็กทุกคนพัฒนาได้ สอนอย่างตั้งใจ ให้ความสำคัญกับเด็กทุกคนในการเรียนรู้สอนให้เด็กเข้าใจเรื่องกรอบความคิดเติบโตว่าคนเราพัฒนาศักยภาพและความสามารถได้ สิ่งที่สำคัญคือความพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และฝึกทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทาย ให้ความสำคัญกับกระบวนการ (Process) ใน การเรียน หรือการทำงานของเด็กเพื่อให้เด็กเห็นว่าเราให้ความสำคัญกับความพยายามในการเรียนรู้มากกว่าผลลัพธ์ (Outcome) หรือความฉลาด ให้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กรู้ว่าอะไรที่ทำได้ดีแล้ว และอะไรที่ต้องพัฒนาตนเอง หรือสิ่งที่ยังทำได้ไม่ดีควรปรับปรุงแก้ไข โดยผลสะท้อนกลับที่ดีต้องให้ข้อมูลในการแก้ไขและพัฒนาเพิ่มเติม

จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำสู่การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา พบว่าการพัฒนากรอบความคิดเติบโตสามารถพัฒนาได้หลายแนวทาง ซึ่งกิจกรรมกลุ่มเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการเสริมสร้างกรอบความคิดเติบโต การใช้กิจกรรมกลุ่มที่ดีและเหมาะสมจะทำให้บุคคลเกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม ทักษะ ทักษะ ความสนใจ ความเจริญงอกงามในด้านความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Hattasak (2009) ที่กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของบุคคลทั้งทางกาย วาจา อารมณ์ ความรู้สึก กิริยา ท่าทาง และบรรยากาศภายในกลุ่ม ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลง มีการปรับตัว รวมทั้งมีการปรับความสัมพันธ์ต่อกัน บุคคลจะเกิดการพัฒนาตนเอง สนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความปลอดภัยและการยอมรับของกลุ่ม การสร้างและการพัฒนาทางด้านความคิด อารมณ์ และสังคม เมื่อบุคคลเข้ากลุ่มจะเกิดการ เรียนรู้ในการปฏิบัติตัวในสังคม รู้จักควบคุมความคิด อารมณ์ การแสดงออก เพราะได้เรียนรู้ประสบการณ์ของสมาชิกแต่ละคน ในกลุ่มว่าควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ ทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ด้านสังคมในกลุ่มสมาชิกขึ้น และสามารถพัฒนา ทักษะ ทักษะ ความสนใจ ความสามารถในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เช่น ทักษะการคิด การพูด อภิปราย การร่วมมือในการทำงาน และ ลักษณะของตนให้ดีขึ้น สิ่งเหล่านี้เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม จึงนับว่ากิจกรรมกลุ่มมีความสำคัญต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของบุคคล ทำให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือ ประคับประคอง ให้กำลังใจซึ่งกันและกันและพัฒนาสู่ความคิดใหม่ที่สมเหตุสมผล และยืดหยุ่นมากขึ้น นำไปสู่การพัฒนากระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีการตระหนักรู้ในความคิดของตนเอง และสามารถปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ที่ยืดหยุ่นขึ้น ทำให้สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ คงไว้ซึ่งศักยภาพในการเรียนและมี แนวทางในการดำเนินชีวิตที่มีความยืดหยุ่น รู้จักมองสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองต่อไป สอดคล้องกับ การศึกษาของ Boonboot (2020) ที่ได้ศึกษาการเสริมสร้างกรอบความคิดเติบโตของนักเรียนวัยรุ่นโดยใช้กิจกรรมกลุ่มพบว่า กิจกรรมกลุ่มสามารถทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีกรอบความคิดเติบโตที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมกลุ่มเป็นอีกวิธีที่สามารถ พัฒนากรอบความคิดเติบโตได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น การพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งร่วมกับการใช้กิจกรรมกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียน ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยพัฒนาทักษะโดยมุ่งจัดระบบการเปลี่ยนแปลงภายในหรือปัญญา ซึ่งเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ ความรู้ ทักษะ ค่านิยม ความคาดหวัง อารมณ์และความรู้สึกเพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก การปรับเปลี่ยนความคิด เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด การเผชิญปัญหาอุปสรรคอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปรับตัวไปในทางที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

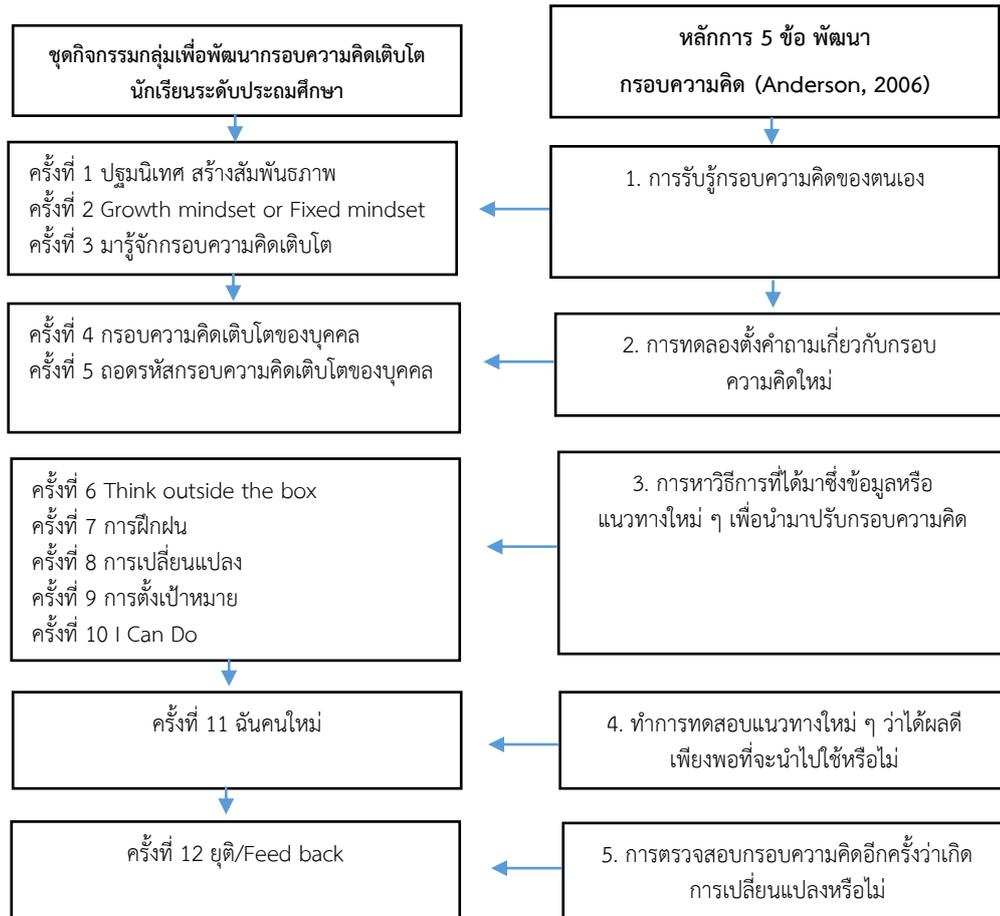
1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ 1-6 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 100 คน โดยให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบวัดกรอบความคิดเติบโต จากนั้นจัดเรียงคะแนน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ทั้งนี้ข้อมูลในการคัดเลือกเป็นความลับ ทำการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัย Pretest Posttest Control Group Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก สร้างขึ้นโดยใช้แนวทางในการพัฒนากรอบความคิดเติบโต 5 ขั้นตอนของ Anderson (2006) พัฒนาชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที โดยมีขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบความคิดเติบโต และศึกษาแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม ที่นำมาใช้ในการพัฒนากรอบความคิดเติบโต
 - 1.2 พัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับการพัฒนากรอบความคิดเติบโต ตามหลักพื้นฐานแนวคิดของทฤษฎีกิจกรรมกลุ่ม มาใช้ในกรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก เป็นชุดกิจกรรมกลุ่มที่ดำเนินการจำนวน 12 ครั้ง และดำเนินการครั้งละ 90 นาที
 - 1.3 นำชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของระยะเวลาและขั้นตอนวิธีดำเนินการและการประเมินผล
 - 1.4 ปรับปรุงชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนนำไปใช้จริง โดยมีค่า Index of item-objective congruence: IOC = 0.70
 - 1.5 นำชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดคลองโพธิ์ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2562

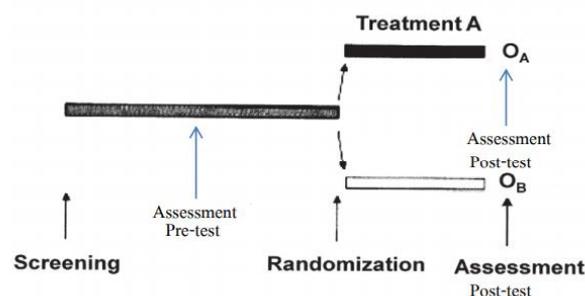
ภาพที่ 1 ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต

2. แบบวัดกรอบความคิด แบบวัดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบวัดของ Silpakit *et al.* (2015) มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ

โดยแบบวัดนี้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และศึกษาความสอดคล้องภายในด้วยค่า Cronbach's alpha ค่าความสัมพันธ์รายข้อกับข้อคำถามรวม (Corrected item total correlation: CITC) โดยใช้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบุคลากรกรมสุขภาพจิต จำนวน 100 คน ได้ค่า Cronbach's alpha = 0.67 และค่าความสัมพันธ์รายข้อกับข้อคำถาม ระหว่าง 0.13-0.49 ได้ผลในระดับปานกลางสามารถนำไปศึกษาต่อได้

3. แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ตามแบบแผนการทดลอง Pretest-Posttest Control Group Design ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบแผนการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยตามรูปแบบ Pretest Posttest Control Group Design โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนโรงเรียนวัดคลองโพธิ์ อ.เมือง จ.นครนายก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 100 คน โดยให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบวัดกรอบความคิดเติบโต นำข้อมูลคะแนนกรอบความคิดเติบโตของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 จัดเรียงคะแนน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ทั้งนี้ข้อมูลในการคัดเลือกเป็นความลับ

2. ขั้นการทดลอง ภายหลังจากขั้นก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ให้กลุ่มทดลองได้เข้ากระบวนการของชุดกิจกรรมกลุ่มพัฒนากรอบความคิดเติบโต จำนวน 12 ครั้ง และให้กลุ่มควบคุมได้เรียนตามแบบปกติตามที่โรงเรียนกำหนด ในระหว่างการทดลองครั้งที่ 4-11 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมในครั้งนั้น ๆ

3. ขั้นหลังการทดลอง แจกแบบวัดกรอบความคิดเติบโตให้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังสิ้นสุดการทดลอง และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มและการทดสอบประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าที่ Independent t-test

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

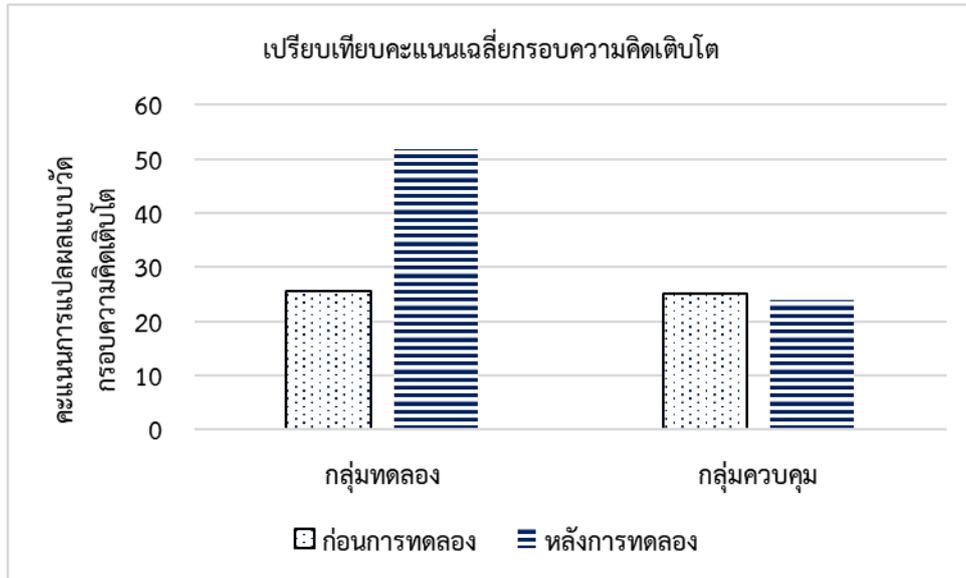
งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้มีการขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยจากนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และนักเรียนสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการวิชาการและจริยธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2562 เลขที่โครงการวิจัย 62/36

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก โดยชุดกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ 1. ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธภาพ 2. Growth mindset or Fixed mindset 3. มารูจักกรอบความคิดเติบโต 4. กรอบความคิดเติบโตของบุคคล 5. ถอดรหัสกรอบความคิดเติบโต 6. Think outside the box 7. การฝึกฝน 8. การเปลี่ยนแปลง 9. การตั้งเป้าหมาย 10. I Can Do 11. ฉันคนใหม่ 12. ยุติ/Feed back ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที โดยใช้หลักการพัฒนากรอบความคิดเติบโตของ Anderson (2006) 5 ข้อ ประกอบไปด้วย 1. การรับรู้กรอบความคิด 2. การทดลองตั้งคำถามเกี่ยวกับกรอบความคิดใหม่ 3. การหาวิธีการที่ได้ซึ่งข้อมูลหรือแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับกรอบความคิด 4. ทำการทดสอบแนวทางใหม่ ๆ ว่าได้ผลดีเพียงพอที่จะนำไปใช้หรือไม่ 5. การตรวจสอบกรอบความคิดอีกครั้งว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ได้ทำการวิเคราะห์กรอบความคิดเติบโตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนกรอบความคิดเติบโต ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

จากภาพที่ 3 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มคะแนนกรอบความคิดเติบโตของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนกรอบความคิดเติบโตสูงกว่ากลุ่มควบคุม จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์กรอบความคิดเติบโตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์กรอบความคิดเติบโตระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}_1	\bar{X}_2	MD	$S_{MD1-MD2}$	t	d	p
กลุ่มทดลอง	50	25.64	51.08	25.44				
กลุ่มควบคุม	50	25.10	23.96	-1.14	5.00	5.31	0.76	.000

*p<.05

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการพัฒนาโดยการใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต มีกรอบความคิดเติบโตสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนัยสำคัญในเชิงปฏิบัติในระดับมาก (d= 0.76)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์กรอบความคิดเติบโตของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	t	d	p
ก่อนทดลอง	50	25.64			
หลังทดลอง	50	51.08	36.96	5.28	.000

*p<.05

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการพัฒนาโดยการใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตมีกรอบความคิดเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนัยสำคัญในเชิงปฏิบัติในระดับมาก (d= 5.28)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์กรอบความคิดเติบโตของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{x}	t	d	p
ก่อนทดลอง	50	25.10			
หลังทดลอง	50	23.96	-7.16	1.02	.000

*p<.05

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่านักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต มีกรอบความคิดเติบโตก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนัยสำคัญในเชิงปฏิบัติในระดับมาก (d = 1.02)

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก ชุดกิจกรรมกลุ่มประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที ชุดกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ 1. ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธ์ภาพ 2. Growth mindset or Fixed mindset 3. มารู้อัจกรรอบความคิดเติบโต 4. กรอบความคิดเติบโตของบุคคล 5. ถอดรหัสกรอบความคิดเติบโต 6. Think outside the box 7. การฝึกฝน 8. การเปลี่ยนแปลง 9. การตั้งเป้าหมาย 10. I Can Do 11. ฉันคนใหม่ 12. ยุติ/Feed back การกำหนดจำนวนครั้งในการเสริมสร้างตัวแปรพิจารณาจากคุณลักษณะกรอบความคิดเติบโตเป็นหลัก เช่น การมีความพยายาม มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การจะพัฒนากรอบความคิดเติบโตให้มีประสิทธิภาพควรเริ่มต้นที่การมุ่งมั่นไม่ย่อท้อของตนเองเป็นอันดับแรก จึงจะสามารถต่อยอดไปสู่ความพยายามในการพัฒนากรอบความคิดเติบโตได้ กำหนดให้มีการทำความเข้าใจ หลักการเบื้องต้นของกรอบความคิดเติบโต จากนั้นจึงเน้นไปที่การฝึกปฏิบัติ ใช้การมอบหมายการบ้านให้สมาชิกได้ฝึกบูรณาการสิ่งที่ได้ฝึกกับการนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งพบว่า การมอบหมายการบ้านสามารถช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์จริงได้เป็นอย่างดี ว่าสิ่งที่ปฏิบัตินั้นได้ผลหรือไม่อย่างไร และควรปรับปรุงอย่างไร การกำหนดการดำเนินการชุดกิจกรรมกลุ่มดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อการดำเนินการปรึกษาที่ราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งได้นำแนวทางการพัฒนากรอบความคิดโดย Anderson (2006) ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยส่งเสริมการพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนและมีผลสืบเนื่องให้นักเรียนสามารถเกิดการพัฒนากรอบความคิดแบบจำกัดเป็นแบบกรอบความคิดเติบโตได้ สอดคล้องกับ Boonboot (2020) ที่ได้ศึกษาการเสริมสร้างชุดความคิดเติบโตของนักเรียนวัยรุ่นด้วยโปรแกรมการปรึกษากลุ่มเชิงบูรณาการทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญาพร้อมกับกิจกรรมกลุ่มพัฒนาความคิดพบว่า คะแนนเฉลี่ยชุดความคิดเติบโตในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยชุดความคิดเติบโตของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองระยะ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมกลุ่มเป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถพัฒนากรอบความคิดเติบโตได้ และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล ตลอดจนมีความพยายามในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ Pinagapung & Nuangchalem (2018) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนควรมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะกระบวนการส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสารและการนำเสนอ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันและอนาคต

2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดนครนายก พบว่านักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตมีคะแนนกรอบความคิดเติบโตภายหลังสิ้นสุดการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้มีผลสืบเนื่องทำให้นักเรียนสามารถเกิดการพัฒนากรอบความคิดเติบโตได้ด้วยการสร้างการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดกรอบความคิดเติบโต อีกทั้งนำขั้นตอนการพัฒนากรอบความคิดเติบโตของ Anderson (2006) มาเป็นแนวทางในการพัฒนา ที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจ เกิดแรงผลักดันความสามารถในการท้าทายปัญหาและอุปสรรคที่ต้องเผชิญ และความมุ่งมั่นพยายามที่จะรับรู้หรือหรือต่อสู้ในปัญหาต่าง ๆ และสามารถพัฒนาจากกรอบความคิดแบบจำกัดที่มีในเด็กที่มีความฉลาดและไม่ฉลาดให้มีกรอบความคิดเติบโตได้ ลักษณะของกรอบความคิดแบบจำกัดจะมองว่าตนเองไม่เก่ง จะมองว่าตนเองจะดูแย่ จะปฏิเสธสิ่งที่ยากและถูกคุกคามโดยความสำเร็จของคนอื่นที่ตนเองเห็นแล้วคิดว่าตนเองไม่สามารถทำได้ เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของความสามารถของตนเองไว้ ซึ่งจะแตกต่างจากกรอบความคิดแบบ

เติบโตที่จะไม่คิดเช่นนั้นและพร้อมที่จะเผชิญต่ออุปสรรคและปัญหา นำความสำเร็จของคนอื่นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จมากกว่า (Dweck, 2012)

หลังจากการเข้าร่วมชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตแล้วนักเรียนกลุ่มทดลองได้เกิดพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดเติบโตที่ประเมินได้จากคะแนนพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตที่มีการพัฒนาขึ้นตั้งแต่ครั้งที่ 4-11 และพฤติกรรมที่แสดงถึงความพยายามที่มากขึ้น ไม่ย่อท้อต่อสิ่งที่ยากอย่างเห็นได้ชัด แม้นักเรียนจะยังทำบางกิจกรรมล้มเหลวหรือทำออกมาไม่ดี แต่นักเรียนก็ไม่ย่อท้อและมีกำลังใจที่ดี มุ่งมั่นคิดหาทางทำสิ่งนั้นให้ประสบความสำเร็จในครั้งต่อไป และเกิดทัศนคติที่ดีไม่ล้มเลิกการทำสิ่งต่าง ๆ เมื่อเจอปัญหาหรืออุปสรรค ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองสามารถที่จะพัฒนากรอบความคิดเติบโตหลังจากการเข้าร่วมชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตได้เพิ่มขึ้น ซึ่งลักษณะของการพัฒนาของนักเรียนแต่ละคนนั้นอาจไม่เท่ากัน ซึ่งตรงกับทฤษฎีกรอบความคิดว่าเป็นความเชื่อของมนุษย์ที่มีต่อลักษณะและคุณลักษณะของตนเอง (Dweck, 2006) เมื่อบุคคลเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ จะมีการตีความของเหตุการณ์ และมีการแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น ๆ โดยอาศัยรูปแบบของกรอบความคิดที่ตนเองมีความเชื่ออยู่เดิม ทำให้แต่ละคนมีแรงจูงใจและคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น การมีเป้าหมายที่ชัดเจนแตกต่างกัน เป็นผลทำให้มีการพัฒนาศักยภาพได้ไม่เท่ากัน (Blackwell *et al.*, 2007) ดังนั้นการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จจึงมีระดับที่ต่างกันออกไป นอกจากนี้เด็กที่มีกรอบความคิดเติบโตจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน ใส่ใจ สนุกกับการแก้ปัญหา สนุกกับการเรียนรู้และพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทาย จากการศึกษาในเด็กพบว่าเด็กที่มีกรอบความคิดเติบโตจะประสบความสำเร็จในการศึกษามากกว่ากลุ่มที่มีกรอบความคิดยึดติด เนื่องจากเด็กจะเชื่อว่าความสามารถสร้างได้ จึงตั้งใจทำงานเต็มที่และพร้อมเรียนรู้ผ่านอุปสรรค แต่เด็กที่มีกรอบความคิดยึดติดจะยึดติดว่าทักษะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ความตั้งใจทำงานต่ำ มักจะหลีกเลี่ยงอุปสรรค ขาดการเรียนรู้ ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จน้อยกว่า และสอดคล้องกับการทดลองของ Blackwell *et al.* (2007) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับความฉลาดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยให้นักเรียนแรกเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำแบบทดสอบเพื่อประเมินความเชื่อเกี่ยวกับความฉลาด เพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เชื่อว่าความฉลาดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นกรอบความคิดเติบโต และกลุ่มที่ 2 เชื่อว่าความฉลาดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นกรอบความคิดจำกัด จากนั้นติดตามผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เป็นระยะเวลา 2 ปี ตั้งแต่แรกเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงสิ้นสุดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่มีความเชื่อแบบกรอบความคิดเติบโตมีผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคลาย สูงกว่ากลุ่มที่มีกรอบความคิดจำกัด แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีกรอบความคิดเติบโตมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีกรอบความคิดจำกัด

อย่างไรก็ตามชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตนักเรียนประถมศึกษา ที่สร้างขึ้นถึงจะสามารถพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนประถมศึกษาเพิ่มขึ้นได้ทุกครั้ง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่านักเรียนกลุ่มควบคุม จะไม่มีการเพิ่มขึ้น แม้จะไม่ได้เข้าร่วมชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต เนื่องจากชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตที่นำไปใช้ในกิจกรรมทดลองในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงวิธีการที่สร้างประสบการณ์เพื่อกระตุ้นการสร้างกรอบความคิดเติบโตให้กับนักเรียนประถมศึกษาในกลุ่มทดลองเท่านั้น ในกรณีนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนกรอบความคิดเติบโตเพิ่มมากขึ้นอาจเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเหนือจากที่ควบคุมได้ และเกิดการพัฒนากลอบความคิดเติบโตได้เช่นกัน จึงเป็นไปได้ว่าด้วยเหตุผลดังกล่าวค่าคะแนนกลุ่มควบคุมจำนวน 2 คน จึงมีกรอบความคิดเติบโตที่เพิ่มขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตของนักเรียนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย ชั้นนำ ชั้นดำเนินการ และชั้นสรุป จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที

2. นักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต มีคะแนนกรอบความคิดเติบโตสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มภายหลังสิ้นสุดการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตมีคะแนนกรอบความคิดเติบโตภายหลังสิ้นสุดการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อีกทั้งนักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต มีกรอบความคิดเติบโตก่อนการทดลองสูงกว่าหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูควรมีการนำหลักการของกรอบความคิดเติบโตมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรการอบรมครูให้มีกรอบความคิดเติบโตเพื่อนำไปพัฒนากรอบความคิดเติบโตให้กับนักเรียน นักศึกษา ให้เติบโตเป็นคนคุณภาพของสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เชิงปฏิบัติการ

1. ครู อาจารย์ นักจิตวิทยาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและนักศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนากรอบความคิดเติบโตให้กับกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้

2. ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำชุดกิจกรรมกลุ่มไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโตให้กับนักเรียน นักศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และมีศักยภาพการคิดที่ดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการอบรมการใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนากรอบความคิดเติบโต เพื่อให้ครูได้เข้าใจหลักแนวคิดและกระบวนการที่สำคัญของกรอบความคิดเติบโต เนื่องจากชุดกิจกรรมทั้งหมดเป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนากรอบความคิดเติบโต ครูจึงต้องมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องกรอบความคิด ทั้งกรอบความคิดเติบโตและกรอบความคิดจำกัด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- Anderson, E. (2006). *Growing great employees: Turning ordinary people into extraordinary Performers*. USA: Galloard
- Aodton, M. (2018). *The effects of the growth mindset program in upper secondary school students*. Master's Thesis. Burapha University. (in Thai)
- Boonboot, K. (2020). *The enhancement of adolescent student's growth mindset through integrative group counseling program with cognitive behavioral theory and cognitive group activities*. Doctor of Philosophy Program Department of Counseling Psychology, Faculty of Education, Burapha University.
- Chatsupakul, K. (2003). *Group activities in schools* (5th ed.). Bangkok: Development Studies. (in Thai)
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.
- Dweck, C. S. (2007). Boosting achievement with messages that motivate. *Education Canada*, 47(2), 6-10.
- Dweck, C. S. (2012). *Mindset: How you can fulfill your potential*. London: Constable & Robinson.
- Hattasak, M. (2009). *Group processes*. (7th ed.). Pathumthani: Bangkok University. (in Thai)
- Pinagapung, S. & Nuangchalerm, P. (2018). Mathematics instructional model to enhance creative problem solving. *Journal of Yala Rajabhat University*, 13(2), 288-300. (in Thai)
- Silpakit, C. Chomchuen, R. & Silpakit, O. (2015). The validity study of the mindset assessment scale. *Journal of Mental Health of Thailand*, 23(3), 1-13. (in Thai)
- Wannapayant, N. (2017). Teacher's approach and development of students' mindset. *Hat Yai Academic Journal*, 15(2), 185-195. (in Thai)